

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Beata Wolfke – Kobzar
Sędzia SA:	Sławomir Jurkowicz
Sędzia SA:	Dariusz Kłodnicki (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **M. D.**

przeciwko: **E. B.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej

na punkt II postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 12 grudnia 2012 r., sygn. akt I Nc 102/11

p o s t a n a w i a:

1. oddalić zażalenie;

2. zasądzić od pozwanej na rzecz powoda 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12.12.2012 r. – sygn. akt I Nc 102/11, Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił wniosek pozwanej E. B. o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, wydanego w dniu 21.02.2011 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 102/11 (pkt I) oraz odrzucił zarzuty pozwanej od ww. nakazu (pkt II).

Dokonując powyższego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy poczynił ustalenia, że pozwana zarówno w umowie sprzedaży udziałów zawartej z powodem w dniu 16.01.2009 r., jak również w kierowanej do niego korespondencji, trwającej w okresie od marca do października 2010 r., podawała jako swój adres zamieszkania – adres wskazany przez powoda w pozwie, tj. we W. przy ul. (...).

Na przełomie 2010 i 2011 przeprowadziła się do domu jednorodzinnego w S., jednakże, co pewien czas przebywała również pod adresem przy ul. (...). Przebywał tam czasowo także syn pozwanej. Wydany w niniejszej sprawie nakaz zapłaty został doręczony pozwanej na adres przy ul. (...) w dniu 17.03.2011 r. Na przełomie lipca i sierpnia 2011 r.

u męża pozwanej rozwinęła się choroba nowotworowa, która spowodowała jego zgon w dniu 20.06.2012 r. W pierwszym kwartale 2012 r. w związku z chorobą męża pozwana wraz z rodziną przeprowadziła się ponownie do

nieruchomości przy ul. (...). Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne, Sąd Okręgowy stwierdził, iż pozwana nie wykazała, aby uchybiła terminowi do wniesienia zarzutów bez swojej winy, tj. nie wykazała, aby jej zachowanie pozostawało w zgodzie z miernikiem należytej staranności, jakiego można oczekiwać od osoby prowadzącej działalność gospodarczą. Powódka nie zawiadomiła bowiem, ani swoich kontrahentów, ani też Poczty Polskiej o zmianie swojego miejsca zamieszkania. Ponadto nadal była właścicielką nieruchomości przy ul. (...), w związku z czym miała możliwość odbioru adresowanej do niej korespondencji. Usprawiedliwieniem dla pozwanej nie mogła być również choroba męża, gdyż rozwinęła się ona już po doręczeniu nakazu pozwanej.

Powyższe postanowienie, co do jego punktu II zaskarżyła pozwana wnosząc o jego uchylenie w tym zakresie, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością oraz przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania. Na wypadek nieuwzględnienia niniejszego żądania wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie pkt 2 postanowienia i przyjęcie zarzutów do rozpoznania, ewentualnie przywrócenie terminu do wniesienia w/w zarzutów i ich przyjęcie do rozpoznania.

Nadto wniosła o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 135 § 1 k.p.c., art. 139 § 1 k.p.c. w zw. z art. 494 § 1 k.p.c. w zw. z art. 491 k.p.c. skutkujące nieważnością postępowania, o której mowa w art. 379 pkt 5 k.p.c., poprzez przyjęcie, iż nakaz zapłaty z dnia 21.02.2011r. został jej skutecznie doręczony pod adresem przy ul. (...) we W., pod którym nie zamieszkiwała,
2. naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy, tj. art. 168 § 1 k.p.c., art. 169 § 2 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. polegającym na przyjęciu, że w sposób zawiniony uchybiła terminowi do wniesienia zarzutów, gdyż nie dołożyła należytej staranności w poinformowaniu powoda o zmianie miejsca zamieszkania, podczas gdy strony zerwały wzajemne stosunki gospodarcze około połowy roku 2010r., nie miała żadnych zobowiązań względem powoda, a zatem nie mogła się spodziewać, że zostanie przeciwko niej skierowane jakiegokolwiek powództwo,
3. naruszenie art. 169 § 4 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, iż w sprawie nie zachodzi wyjątkowy przypadek uzasadniający przywrócenie terminu po upływie jednego roku podczas gdy przekroczenie terminu rocznego było nieznaczne, powód celowo wstrzymywał się w okresie roku od wydania nakazu zapłaty z czynnościami egzekucyjnymi, dochodzona kwota jest znaczna, co oznacza, iż rażąco niesprawiedliwe byłoby pozbawienie pozwanej możliwości merytorycznego rozpoznania sprawy.

W odpowiedzi powód wniosła o oddalenie zażalenia jako nieuzasadnionego oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej nie zasługiwało na uwzględnienie.

Przy ocenie, czy doszło do uchybienia terminowi do wniesienia zarzutów od wydanego w niniejszej sprawie nakazu zapłaty, w pierwszej kolejności zbadać należało, czy został on skutecznie doręczony pozwanej, w trybie przepisów k.p.c. o doręczeniach, w szczególności art. 135 § 1 k.p.c. i art. 139 k.p.c. Bezspornym w sprawie było to, że przesyłka zawierająca nakaz zapłaty została doręczona pozwanej na wskazany w pozwie adres przy ul. (...) we W., jednakże mimo dwukrotnego jej awizowania, nie została przez nią podjęta z placówki pocztowej. Dla przyjęcia fikcji doręczenia, o

której mowa w art. 139 k.p.c., jak trafnie podnosi pozwana, powołując się na jednolite orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym względzie, konieczne jest ustalenie, że przesyłka została skierowana na adres, pod którym faktycznie wówczas zamieszkiwała.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy ustalił, że w marcu 2011 r., a zatem w okresie, w którym była ona awizowana, pozwana zamieszkiwała w S., a mimo to uznał doręczenie za skuteczne, gdyż w ocenie Sądu miała ona również możliwość odbioru korespondencji pod adresem przy ul. (...). W ocenie Sądu Apelacyjnego, mającego obowiązek rozważyć na nowo całość zebranego w sprawie materiału dowodowego, ustalenia Sądu I instancji co do miejsca zamieszkania pozwanej w dacie doręczania nakazu są błędne. Należy przy tym zwrócić uwagę, że akceptacja tego stanowiska dawałaby podstawę do uznania, że nakaz ten się nie uprawomocnił, co czyniłoby bezprzedmiotowym wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia przeciwko niemu zarzutów, bowiem bieg terminu do jego zaskarżenia jeszcze by się nie rozpoczął.

Odnosząc się do tej kwestii należy mieć na uwadze, że jak wynika z brzmienia art. 25 k.c. miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Przyjęcie zamieszkiwania danej osoby w określonej miejscowości konieczne jest ustalenie występowania dwóch przesłanek, a mianowicie przebywania i zamiaru stałego pobytu w określonej miejscowości, przy czym przesłanki te muszą wystąpić kumulatywnie. O zamiarze stałego pobytu

można mówić wówczas, gdy występują okoliczności pozwalające przeciętnemu obserwatorowi na wyciągnięcie wniosku, że określona miejscowość jest głównym centrum życiowym danej osoby fizycznej. Pozwana jeszcze w czerwcu 2010 r., w korespondencji kierowanej do powoda wskazywała jako swój adres zamieszkania ul. (...) we W. i pod tym adresem przesyłki odbierała (k. 7 i 8). Również w październiku 2010 r. odbierała korespondencję skierowaną na ten adres, co pozwala stwierdzić, iż pod tym adresem faktycznie zamieszkiwała (k. 9, 10). Pozwana nie przedstawiła żadnych wiarygodnych dowodów na okoliczność, iż na przełomie 2010 r. i 2011 r. przeprowadziła się z W. do S. z zamiarem stałego tam pobytu. Takiego dowodu nie mogło w szczególności stanowić jej przesłuchanie. Z jej zeznań wynika, że dom w S. kupiła w tym samym okresie, w którym zawarła z powodem umowę spółki, a zatem w grudniu 2008 r. (przesłuchanie powódki na rozprawie w dniu 28.11.2012 r., min. 9.50 nagrania). Następnie podawała, iż często przebywała w tym domu, gdyż go remontowała (min. 19.08 – 22.08). Nie jest to jednak wystarczające dla ustalenia, iż przebywała w nim z zamiarem stałego pobytu. Także syn pozwanej nie był w stanie udzielić stanowczej odpowiedzi na pytanie o miejsce zamieszkania pozwanej na przełomie 2010 – 2011 r., wskazując jedynie, że jeśli pozwana nie jeździła do szpitala z ojcem to przebywała w S., gdyż dom nie mógł stać pusty (zeznania świadka na rozprawie w dniu 10.09.2012 r., min. 8.20-9.20 nagrania). Pomijając fakt, iż choroba męża pozwanej ujawniła się dopiero w lipcu lub sierpniu 2011 r. (zarzuty k: 26), zeznania tego świadka sugerują, iż jego matka dozorowała dom w S., a nie faktycznie w nim zamieszkiwała. Pozwana nie powołała się na żadne obiektywnie sprawdzalne okoliczności pozwalające stwierdzić, iż w spornym okresie zmieniła miejsce zamieszkania. W szczególności nie wykazywała, iż poinformowała o tym fakcie odpowiednie urzędy, pocztę, swoich kontrahentów. Nie zmieniła również adresu swojego zameldowania. W ocenie Sądu Apelacyjnego okoliczności te świadczą o rzeczywistym, a nie jedynie prezentowanym na użytek niniejszego postępowania, miejscu jej zamieszkania w dacie doręczenia spornej przesyłki.

Wobec powyższego należało uznać, że doręczenie pozwanej nakazu zapłaty wydanego w niniejszej sprawie nastąpiło skutecznie w dacie 17.03.2011 r. W konsekwencji podniesiony przez pozwaną zarzut nieważności postępowania, który faktycznie sprowadzał się do braku jego skutecznego doręczenia, nie zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny uznał natomiast za w pełni trafne stanowisko Sądu Okręgowego, iż nie zachodzą przesłanki uzasadniające przywrócenie pozwanej terminu do wniesienia zażalenia, gdyż nie uprawdopodobniła, aby dołożyła należytej staranności wymaganej od osoby zajmującej się prowadzeniem działalności gospodarczej, aby odebrać skierowany do niej nakaz zapłaty, wydany w niniejszej sprawie. Mimo, iż pozwana często przebywała poza miejscem swojego zamieszkania, tj. w S., nie udzieliła nikomu pełnomocnictwa do odbioru kierowanej podczas jej nieobecności korespondencji. Nie podała przy tym żadnej usprawiedliwionej przyczyny, dla której nie interesowała się pozostawianymi

w skrzynce pocztowej awizami zwłaszcza, że jako właścicielka mieszkania przy ul. (...) we W. miała do niego swobodny dostęp. Poza tym pod tym adresem zamieszkiwały na stałe osoby jej bliskie, a zatem mogła z łatwością zasięgnąć informacji, o tym czy wpłynęła do niej korespondencja, nawet bez konieczności przyjazdu do W..

Za trafny nie może być również uznany podniesiony przez nią zarzut, iż nie miała obowiązku poinformowania powoda o zmianie adresu do korespondencji. Należy zwrócić uwagę, że w ramach pisma z dnia 11.06.2010 r. deklarowała wobec niego spłatę należności objętych pozwem w ratach, których płatności przypadają na 20.07.2010 r. i 20.08.2010 r., a zatem jej twierdzenie, że nie mogła się spodziewać wystąpienia przez niego na drogę sądową wobec bezskutecznego upływu tych terminów, należy uznać za nieuprawnione. Pozwana do chwili obecnej jest wpisana w rejestrze przedsiębiorców jako wspólnik i prezes zarządu spółki Zakład (...) sp. z o.o. z/s w P., której udziałowcem jest również powód. Okoliczność, iż spółka nie podejmuje aktywności w prowadzeniu działalności gospodarczej, nie zmienia faktu, iż pozwana nadal pozostaje z powodem w stosunku spółki i również z tej przyczyny winien być on zaznajomiony z adresem pozwanej do korespondencji.

Z uwagi na fakt, iż nie zachodziły podstawy z art. 168 § 1 k.p.c. do przywrócenia pozwanej terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty, za zbędne należy uznać rozważania, co do braku podstaw do przywrócenia terminu po upływie roku od uchybionego terminu, o których mowa w art. 169 § 4 k.p.c.

W konsekwencji złożone przez pozwaną zarzuty jako spóźnione podlegały odrzuceniu na podstawie art. 494 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. oddalił przedmiotowe zażalenie i zgodnie z żądaniem powoda, zasądził od pozwanej na jego rzecz zwrot poniesionych przez niego kosztów postępowania zażaleniowego, w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. w zw.

z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oraz § 6 ust. 7 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 2 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...).

(...)

(...)

(...)

(...)

MR-K